

originate qle in hac una in dem.

pat. s. nō lotat plicā in m. 11

XXXII.

THESES
DE

DONATIONIBUS TAM IN GE-
NERE QUAM IN SPECIE,

quas

συνθεσ

*Benignà amplissima Facultatis Juridicæ
Lipsiensis concessione,*

Sub Præsidio

Viri Clariss. Excell. & Doctiss.

WILHELMI SCHMUCCII

Philosophiæ & J. U. D. publicè
ventilandas proponit

ANDREAS LINDTHOLTZ

Berol. March.

Ad diem 6. Mart. horis consuetis.

In auditorio Juridicis exer-
citiis destinato.

LIPSIÆ, Typis GROSIANIS.

Excudebat GEORGIUS LIGER Lign. Sil.

ANNO Christi M. DC. XVIII.

*Clariss. et Excell. Viri Dn. Theodoro Sitymanno
J. U. D. Scab. Elect. Lips. assessori factori ac promotori meo*

Magnifico, Nobilissimo
& Consultissimo Viro

D. N.

FRIDERICO PRUCKMANNO

J. C^{to}. CELEBERRIMO, SERENISS. A. C.
Potentis. Electoris Brandenburgici.
Cancellario dignissimo.

Nec non

Amplissimo, Clarissimo
& Consultissimo Viro

Dn. VALENTINO KRAPPPIO

J. U. D. SUPREMAE CURIAE ELECTO-
ralis quæ est apud Lipsienses Assessori.
nec non Scabinatus ejusdem seniori
meritissimo.

*Cognatis, Mæcenatibus & promotoribus
suis devotè colendis.*

Consecrat

offert

dicat.

Aut. & Resp.

T. I.

Donatio dicta est à dono, quasi dono datum (a) est actus (b) quo res (c) ex liberalitate donantis (d) transfertur (e) in accipientem. (f.)

(a) *l. Senatus 35. §. 1. D. de Donat. mor. ca.* Dissentiunt Grammatici à quibus in reddendis etymis plerumq; Juris autores faciunt discessum, utpote magis res ipsas & verborum conceptus influentes, quam literas aut syllabas Grammaticorum more numerantes.

(b) Ad miraculum hinc D d. variant in ponendo Genere: quibusdam enim est Collatio *Sebast. Medic. part. 2. de Defi. cap. 54.* alijs Contractus *Motz. in prin. de donat. num. 8. Galiaul. in rub. D. de V. O. mihi fol. 3. col. 4. Treut. vol. 2. Disp. 19. th. 1. lit. a. ubi plures.* Sunt quibus est Actio, *Giph. in rub. D. h. t. num. 35.* Nonnullis tandem est Pactum Legitimum, *Schneid. in §. alie Inst. h. t. Cujac. lib. 10. Obs. cap. 28. in fin. Donell. ad d. l. 11. C. de Pact. in qua varietate cui terto credas difficultate non caret.* Est si rem altius repetas facti, vel factum in se continet, & quidem licitum ergo referendum vel ad Actum, vel Contractum, vel Gestum. *l. Labeo 19. D. de V. S. ubi Gedde. nec datur opinor quartum.*

Gestum non est, quia aperto Marte expeditur, inter Donantem & Donatarium vel Traditione vel Verbis, *Sichard. in rub. C. de Pact. Gomez. 2. lib. variar. resol. cap. 9. num. 2. non tacite, argu. l. 19. in fin.* An igitur contractus? Est si communem opinionem secteris, *Treut. d. loc. quod si Leges & Imperatores consulas, minime gentium.*

1. Quia non competit Definitio Contractus, cum nullum intercedat inter Donantem & Donatarium negotium obligatorium.

rium. text. in l. 58. in pr. D. de Donat. int. vir. & uxor. l. 43. §. 1. D. adm. tut.

2. Quia deficit in utroque animus obligandi, l. 3. §. 1. D. de Obl. & Act. recte igitur exterminatur Donatio ex Contractuum consortio in l. 14. D. de precar. Nec obstat. pro com. opin. §. 2. Inst. h. t. §. per traditionem 40. Inst. de Rer. Divisi. l. 35. §. 2. C. h. t. l. ult. in fin. C. de Pact. l. 17. C. de fid. instru. l. 8. in pr. C. de pres. trig. vel quad. anno. l. ult. in prin. C. de bon. quæ lib. Nov. 119. cap. 1. nec tandem etiam obstat Novll. 162. ita ut hoc genere remoto jam frustra ad lctos in Digest. provoces, Dissent. per textum in l. 22. D. h. t. l. 2. §. 2. l. 6. l. 12. l. 35. §. 1. eod. Frustra item quæras, an Contractus sit Nominatus, an Innominatus, cum Rimin. ad d. l. 22. num. 43. cum seq. VVeseb. in par. D. h. t. num. 2. Frustra an sit Pactum Legitimum ex d. l. 35. §. 5. C. h. t. juncta l. 6. D. de Pact. Est igitur Actus, arg. d. l. 19. D. de V. S. Obr. disp. 7. de Donat. the. 19. Genus apprimè conveniens & adæquatum Dominij alienandi modis, argumento sunt, Mancipatio, Emancipatio, Manumissio, Adoptio, Arrogatio, in jure Cessio, Renunciatio, & id genus modi transferendi plures. Quibus ut donationem in genere consideratam jure & meritò accenseas, facit materia & ordo titulorum in Inst. quibus noster interiacet, juncta d. l. 35. §. 5. verb. nec confirmetur ex traditione Donatio. Item l. 55. D. de Ob. & Act. l. 14. D. de precar. l. 58. in pr. D. de Donat. int. vir. & uxor. l. 18. in prin. De Donat. l. 3. §. 1. D. de Ob. & Actionib.

(c) De rebus ad Donandum aptis videatur infra thes. quart. & quinta.

(d.) Donator enim propter nullam aliam causam facit, quam ut Liberalitatem & munificentiam exerceat, l. 1. in prin. D. h. t. quo in vehementer, differt à Feudi constitutione, ut quod regulariter ob causam conceditur. 2. Feud. 23. vers. final. Rosenthal. c. 1. quest. 6. Fichard. conf. 9. num. 20. fol. 2. Dissent. ex parte Coler. Decis. 14. n. 11. part. 1. Non est igitur Donatio causa alienationis, sed certus alienandi actus, per ea quæ modo sunt allata lit. b. Dissent. Cujac. lib. 12. Obs. c. 28. per l. 4. C. de cont. empr. ubi tamen dictiones ex donatione & traditione unum eundemque actum denotant, ad excludendam donationem, quæ fit per stipulationem. Quadrat etiam hæc Resp. ad §. 40. Inst. de R. Div.

(e) Dict.

(e.) Dict. l. 3. §. 1. & d. l. 55. D. de Ob. & Act.

(f.) Rectissime l. 8. §. 3. D. de bon. libert. l. 10. D. h. t. juncta
l. invito 69. D. de R. I. non est enim Actus *μνομυσης* Donatio, Cujac.
ad l. 27. D. h. t. in Com. post ad Pap. Rationem reddit Giph. ad l. hoc
jure decimam nonam §. 2. n. 8. D. h. t.

II.

Donatio perficitur aut traditione (a) aut sti-
pulatione (b) aut consensu eoque, aut solo, aut
reciproco. (c)

(a.) Jure Gentium, quod Jus Civile approbavit l. 3. §. scien-
dum l. Papinianus 23. D. de Don. int. vir. & uxor. ita quidem ut nulla
olim esset Donatio quæ non haberet adjunctam traditionem sive
mancipationem Giph. in rub. D. h. t. n. 30. per l. 4. Cod. Theod. eod.
Traditio illa vel Vera sit vel Imaginaria, perinde est, in effecta e-
nim conveniunt. Vera, ut si de Manu in manum & ut Theoph. ait
ἄπο χερός eis χεῖρα dono detur. Imaginaria seu quasi traditio,
si per Symbolum fiat ut est in l. 1. C. h. t. l. 44. §. 5. de Legat. 1. l.
quædam mulier 77. D. de Rei. vind. Videatur Cujac. ad l. 27. h. t. in
Comm. post ad Pap. Anton. Faber decad. 75. err 10. Diss. Bart. qui d. l. 77.
de venditione accipit. sed perperam. Fab. d. loco.

(b.) d. l. 3. §. sciendum d. l. Papinianus D. de Don. int. vir. &
uxo. & l. 12. D. h. t. nec hac ratione in Contractum degenerat Do-
natio, sed subsistit quamvis robur suum recipiat à stipulatione in-
terposita, d. d. II. Sicut Fidejussio non est stipulatio, ut maximè de
Jure Civili stipulatione perficiatur, l. 8. D. de fidejuss. l. 12. C. eod. l.
5. §. 2. D. de V. O. Et Renunciatio quamvis Pacto vel quovis alio
Contractu vestiatur, tamen naturam suam nequaquam deponit,
l. pen. C. de Pact. & t. t. C. & D. de Transact. nec novum est ut quan-
doque per Pacta Contractibus adjecta notissimos eorum termi-
nos egrediamur l. Lucius 24. D. de pos. l. 26. §. 1. in fin. D. eod. l. 5. §.
sed si facio 4. D. de pres. verb. l. 10. D. de reb. cred. qui textus quomodo
concoiliantur cum l. 4. in fine & l. seq. D. de Pig. act. videbimus Deo dante
in ipso disputationis conflictu.

A 3

(c.) Faci-

(c.) *Faciunt egregiè textus in d. l. si quis argentum 35. §. sed si qui-*
dem 5. verb. fin. verò C. h. t. & §. alia 2. Inst. eod. Glos. ad art. 9. Land-
recht lib. 1. Anto. Cont. lib. 1. Disp. c. 12. Obv. disp. 3. De donat. th. 54.
cum seq. Dissentit. Cujac. in Com. post. ad Cod. h. t. Ant. Fab. Dec. 45. er.
8. Gip. in Lect. D. h. t. in rub. n. 25. Vult in Jurisp. Rom. lib. 1. c. 29.
Ægid. Hort. ad d. §. alia Inst. h. t. Consensum mutuum, vel Pactum
vel Promissionem acceptam vocites, non magnopere disputo, hoc
enim loco promiscuè usurpata reperiuntur, tam in ipsis Juris tex-
tibus quam apud probatissimos Juris quoq; interpretes : nec di-
stinguimus inter Consensum sive Pactum expressum ac tacitum
præsertim quod ad donatarium spectat l. 2. in pr. & §. 1. D. de Pact.
& ibi Duar. junctâ l. 9. D. de serv. ne mutuum quaque ratione accipere
gestientem, donis privare velle videamur. Dissent. Gomes. lib. 2.
var. resol. c. 9. n. 2. Sichar. in rub. C. de Pact. & noviss. Trent. vol. 2. Disp.
19. the. 1. lit. f.

III.

Dividitur Donatio ^(a) in Propriam ^(b) & Im- propriam. ^(c)

(a.) Fundum suum hæc divisio habet in l. 1. D. h. t. verb.
 Propriè & non Propriè : estq; hic dividendi modus quampluri-
 mis negotiis in jure nostro communis. Contractibus §. 2. Inst. de
 Ob. Delictis l. §. 2. Peculio l. 1. §. nec castrense 15. D. de Collat. l. 7. §.
 final. D. h. t. l. ult. C. de inoff. test. Possessionis l. 3. §. 17. D. de Vi. &
 Vi. art. Dominio t. t. de Publ. in rem act. Usufructui t. t. D. de Usuf.
 ear. rest. nec non Feudo 1. Feud. 1. §. si vero. 2. Feud. 48. & 81. & ibi
 D. d. communiter Diss. Vult. 1. Feud. c. 8. n. 1. Giph. in tract. de feud. c. 4.
 n. 15. & 30. & noviss. Rittershus. 1. feud. 4. Quest. 1. qui omnes hanc
 distributionem in materia Feudorum pro genuina non agnoscunt.
 Est enim vox Quasi plerumq; Improrietatis nota, sicut & dictio
 Veluti l. precibus 8. in fin. D. de Impub. & aliis substit. quamvis non de-
 sint qui in d. l. 8. verbum Veluti malint esse notam verificationis
 Cujac. ad l. Centurio in Com. postu. ad Pap. D. de Lib. & postu. Jacobus
 Labit. in Ind. sui usu 2. n. 32. & ibi notæ. Marcus Lyc. lib. 1. memb. Ec.
 l. 2. sub fin. Vincent. Cabot. lib. 2. Disp. cap. 20. Forcat. in Nocyom. Dial.
 25. num. 3. & 7.

(b) l. 1.

(b.) l. 1. in prin. D. de Donat. l. 29. D. h. t. l. 35. §. 2. D. de mort. causa Donat. l. 25. in pr. C. de Donat. l. 28. D. de R. l. Motz. in tract. de Donat. n. 3. 4. 5. Treut. in Diss. de Donat. th. 2. lit. a. VVesenb. in parat. Schneid. Hot. Myns. Boc. h. t. Diff. Geil. Clarus quest. 3. n. 2. §. Donatio. Eamq; definit Giph. in l. 1. n. 2. D. h. t. quod ab eo proficiscatur qui liberalitatis gratia aliquid dat ut statim fiat accipientis nec ullo casu ad se reverti velit per d. l. 1. §. 1. D. D. t. Differentias inter utramque vide apud Giph. d. loco in rub. D. h. t. n. 38. cum seq. Quærunct hoc loco interpretes an solutio in debiti à sciente facta sit vera ac propria Donatio? & recte affir. ex l. 53. D. de R. I. juncta l. 9. C. de Cond. indeb. Bart. d. l. 1. §. 1. hic & Regulistæ certatim ad d. l. 53. Porrò hæc species in dubio semper præsumitur. Schn. de mort. caus. Donat. n. 3. in pr. Nec obst. præsumptio in Contrarium, quia nemo suum jactare dicitur, hæc enim præsumptio separat factum quodcunq; ab omni Donatione: Illa verò Propriam & Simplicem ab Impropria & causam habente, cui meritò annumeramus & Remuneratoriam de qua ipf. th. 15. lit. c.

(c.) l. 4. l. 29. h. t. l. 35. §. 2. D. de mort. caus. Don. Boc. c. 2. de Donat. Cujat. in parat. D. & C. hic, de Donat.

III.

Materiam Donatio communem habet cum omnibus negotijs privatorum civilibus, (a) Corporales (b) illæ sint, an Incorporales, (c) Futuræ (d) an Præsentes, non distinguo, modò sint donantis propriæ. (e)

(a.) Hoc nomine excludimus res omnes extra patrimonium & commercium nostrum existentes, Publicas, Sacras, Sanctas, Religiosas, Liberum hominem, &c. in pr. & §. 4. 5. 6. 7. 9. & 10. Inst. de R. D. §. 2. Inst. de inut. stipul. l. 1. in pr. l. 6. 7. 8. 9. D. de R. Div. quibus in Effectu conveniunt Chimera, Pegasus, Hippocentaurus, §. 1. Inst. d. t. de inut. stip. & res Donatarij arg. l. 6. §. fin. in fin. D. de her. Inst. juncta l. neq; pignus 45. in pr. D. de R. I. non enim ex pluribus causis idem potest nostrum esse l. non ut 159. D. eod. l. 44. §.

174. §. 2. D. de Exc. rei jud. sed idem ex pluribus nobis obligari dd. II. rationem diversitatis ostendit Giph. lib. 2. De. R. I. c. 5. ut & ex pluribus una eademque res possideri l. 3. §. ex plur. caus. 4. D. de acq. poss. ibi æque rationem discrepantiæ indagat Giph. ad d. §. 4. in lect. Altorph. addens obiter, similem de possessione textum non facile reperiri, cum tamen idem velle videatur Ictus. in l. 1. in pr. D. pro suo.

(b) Est hæc rerum Divisio omnium absolutissima, quia constat ex membris sibi invicem contradicentibus, qualis est hominis in Liberum & non Liberum id est servum in pr. Inst. de Jur. person. In testatum & Intestatum l. jus ac nostrum 7. de R. I. eorum enim naturaliter inter se pugna est, & nemo pro parte Liber, pro parte Servus esse potest, l. 30. D. de libe. ctussa nec quidem Servus communis, alterutro dominorum eum ut maxime liberum cupiente, §. ult Inst. hoc tit. ubi elegans exstat exemplum medietatis inter litigantes observandæ ad evitandas sententias pro amico, sive ut Vlpianus loquitur gratiosas in l. 5. in pr. D. de Calum. l. 50. §. 1. in fin. D. de Leg. 1. Corporalium rerum classe continentur Mobilia & Immobilia t. t. inst. de reb. corp. & incorp. Mobilibus autem annumeramus & se moventia, imò horum vocabulorum promiscuus in jure usus est. l. moventium 39. D. de V. S. l. à Divo Pio 15. §. in venditione 2. D. de re judic. non etiam Jura & Actiones ut rectè hoc negat Ant. Thes. lib. sing. quest. forens. 2. per tot. ut pote pertinentia ad alterum propositæ divisionis membrum. Quid de GERADA sentiendum an fortè jus sit universale & propterea ab hac rerum classe removenda, an potius universitas rerum mobilium ad Fœmininum duntaxat sexum de Jure Saxonico pertinentium? Posterius amplectimur imitatione suppellectilis, mundi Muliebris, Peculii, & id genus universitatum plurium. Eodem jure censemus & expeditorias.

(c) Cujusmodi sunt Jura & Actiones tot. t. Inst. de reb. corp. & Incorp. non admittentes eorum opinionem, qui Jura & Actiones modò ad mobiles modò ad Immobiles pro ut de rebus competunt Mobilibus vel Immobiles, earumq; naturam sequuntur, referre malunt. Conn. in con. Jur. Civ. lib. 3. c. 2. in fin. Tiraq. de retract. Lign. §. 1. à n. 1. usq; ad 30. Papiens. in form libell. act. Real. in verb.

verb. Veris. sub. num. 57. Geil. lib. 2. Obs. 11. n. 10. ubi Camera Imperialis observantiam pro hac opinione citat.

(d) Ut fructus nondum nati, §. ea quoque 7. Inst. de Legat. An & Hæreditas, Legata, & Fidei commissa futura, id est, nondum delata sed ob superstitem ad huc testatorem in spe atque suspenso existencia? non opinor, hæc enim non propriè donari dicuntur. l. 29. in f. cum l. seq. D. h. t. Sed illis propriè renunciamus, quæ & similia alia Dd. vocare solent futura ex causa præsentis. Daln. in tract. de Renun. c. 16. n. 6. cum seqq.

(e) l. 9. in fin. D. h. t. qui enim possim alienare, cujus non habeo alienandi potestatem? l. 14. C. h. t. ut maximè rem traderim: traditio quippe nihil amplius transferre debet vel potest, ad eum qui accepit, quam est apud eum, qui tradidit l. traditio 20. in pr. D. de acq. rer. Dom. junct. a l. nemo plus juris D. de R. I. Nec Obstat. l. 25. D. de Donat. int. vir. & uxor. l. 3. D. pro donat. Solvit Ant. Fab. lib. 7. conj. c. 13. nec Obstat l. nunquam nuda 31. D. d. t. de acq. rer. Dom. loquitur enim de causa traditionis. Ut enim transferas rei dominium in alium, non sufficit titul. sive causa, sed oportet te ipsum rei dominum esse, d. l. 20. in fine prin. Interim tamen non hæc est causa immediata, ob quam Donator ab Eviçtione liber sit & immunis, utpote parum rectè quidam sentiunt, sed quia donatarius eviçtione rei donatæ infecuta, nullum damnum percipit, l. 62. D. de Edilit. edict. l. si domus §. final. D. de Legat. 1. Paul. lib. 5. sentent. recept. tit. 11.

V.

Donatio omnium bonorum an subsistat, (a) item Emphytevsin an Emphitevta (b) Feudum an Vasallus (c) Usumfructum an Usufructuarius (d) non requisito prius Domini seu proprietarij consensu donare possint, hoc loco Dd. quærun, quid de uno quoq; tutò sentiendum, paucis perstringemus.

(a) Quid ni subsistat? cum de hac se textus offerant luce meridiana clariores in l. 35. §. sed & si quis. verb. vel etiam totius. & §. sed siquidem

B

siquidem

siquidem. & ibi, totam substantiam tradere C. h. t. l. 8. C. de rev. donat. l. 17. §. 1. D. quæ in fraud. credit. juncta l. 21. C. mand. l. 7. C. de Juda. & §. per traditionem Inst. de R. Divis. Quid multa! si res singulas donare licet singulis, quid ni uni licebit omnes? adsperseris modò hanc salis micam, ne reclamet inofficiosæ donationis ratio Coras. 6. lib. mis. c. 17. Vaud. lib. 1. quæst. 31. & noviss. Ant. Faber. decad. erro. 48. err. 6. & 7. Diss. vulgo D d. per l. stipulatio hoc modo 61. D. de V. O. ubi Gribaldus hujus questionis propriam sedem apud Repetentes figit in sua methodo c. 19. quibus lampada præfert. Zasius ibid. Sed num quid vocabulo bonorum hic jura quoq; & actiones veniunt? Realia veniunt, non quæ personis adhærent, ut pote ossibus & medullæ donatoris affixa, Ant. Fab. d. err. 6. facit quæ in simili Colerus affert part. 2. proc. executi. c. 3. n. 28. in antiq. nisi malis distinguere inter actiones directas & utiles, quasi utiles hoc modò donatæ videantur, directè minus, ut maxime nulla dum cessio intervenerit. Hoc enim non pertinet ad Donationem perficiendam sed ad possessionem Jurium vel quasi, transferendam, cum quod traditio est in Corporalibus, hoc cessio præstat in Incorporalibus Giph. in l. 1. in Com. ad Cod. & ante eum Zasius in l. 1. §. si vir. num. 7. D. de acqui. poss. Menoch. in rem. 3. retin. poss. n. 260. post Baldum in l. ex legato n. 2. D. de Legat. 2. Diss. Hot. 3. lib. Obs. 3. & Thesaur. decis. 201. quos pro se adducit Treut. hic th. 5. lit. c. Utrum autem Donatio omnium bonorum indefinitè facta comprehendat bona futura, negatur rectè, non quia donatorem destituit testandi facultate, ut veteres perperam sentiebant, cum testamenti factionem habeat activam, etiam cui prorsus nihil in bonis est argum. l. hereditas in pr. D. de her. petit. Ant. Fab. d. decad. 48. d. err. 6. sed quia in dubio favemus magis donatori arg. l. Divus 28. D. de R. I. l. 173. in pr. D. eod. l. 19. §. 1. D. de re judic. l. 50. D. eod. & quia instrikti juris negotiis, expressa nocent, non expressa non nocent, l. expressa D. de R. I. l. 77. D. eod. & l. 99. D. de Cond. & Demonst. Diss. Vaud. d. loco Cujac. ad d. l. 35. C. h. t. per l. ult. C. quæ res pig. dar. poss. Aliàs negari non potest, quin Donatio omnium bonorum etiam futurorum, si hoc mens Donantis sit, de Jure valeat, Cor. dict. lib. miscell. c. 17. Vaudus d. loc. & elegant. Ant. Fab. d. err. 6. Diss. D d. ad d. l. 61. D. de V. O. moti argumento ejusdem textus & l. hereditas C. de Pact. l. ult. C. eod. post. Bald. in cap.

cap. in presentium num. 38. extra de probat. adeo ut ne Ecclesie facta procedat juxt. Bart. in l. dict. 61. quibus ad stipulatur praxis teste Claro in §. Donatio quest. 19. & quest. 21. Jure Saxonico donatio talis cujuscunque sit quantitatis etiam infra 500. solidos non nisi actis insinuata valet, Const. 2. part. 3. & ibi Daniel, Moll. num. 7. & Const. 3. d. part. 3. num. 38.

(b) Negat hoc disertis verb. Iust. in l. 3. C. de iur. Emph. verb. vendere vel Jus Emphy. transferre & ibi Glossa Don. lib. 9. com. 14. vide & Fach. lib. 6. cent. c. 98. Diss. Cujac. ad d. l. 3. in Com. post. ad Cod. Forne. lib. 2. select. c. ult. Bronch. cent. 1. as. 80. & noviss. Giph. in comment. ad II. solennes Codic. de Jure Emphy. moventur tex. l. 1. C. de fund. patrim. lib. 11. sed frustra, ecquid enim negotij Emphyteutico agro veteri cum Zenoniana Emphyteusi? Aliter Donell. d. loco, Qui vet9 (ut hoc obiter aspergam) rursus habebatur vel Jure privato vel Emphyteutico, vel conductionis perpetuo t. t. C. de fund. partim. lib. 11. Cujac. in pr. C. d. 1. Giph. in tract. de Feud. c. 3. Vult. in §. adeo Inst. de Locat. cond. quibus belle respond. ex Jure Saxonico Zinsgüter / Erb. Zinsgüter / & Laßgüter / Zob. part. 2. diff. 45. Const. Elect. 39. part. 2. Et hæc omnia ab allodis propriè sic dictis quam longissimè absunt, voce derivata à vernacula nostra all oðe / ut sit allodium terra à nemine dum occupata & culta: Eigen Gut das einer von wilber oder raucher Wurzel barwet / das zuvor niemand anders geweest / sunt verb. Gloss. Germ. Lehrecht / c. 5. Dissent. in ratione Etymi Petrus Frid. Mind. de mand. judic. lib. 2. c. 42. n. 3.

(c) Citra dubitationis aleam hoc rectè negatur per c. 1. §. Donare. Qualiter olim pot. feudum. 2. Feud. 9. c. 1. in pr. de prob. feud. alien. lib. 2. Feud. 55. Sed quid de perceptione fructuum? admitto Donationem fructuum absq; Domini consensu arg. l. arbores. 12. §. Ususfruct. l. 38. cum duab. seq. D. de Usuf. l. 8. §. fin. D. de peric. & com. rei vend. l. 8. in pr. D. de reb. aut. jud. poss. juncta l. 66. in fin. D. de Jur. dot. Modo Vasallus non deficiat in servitiis domino aliunde si opus est, præstandis, facit c. 1. in pr. de prohib. feud. alien. per Lotar. & c. 1. in pr. de prohib. Feud. alien. per Frid. Diss. quotquot distinguunt inter fructus pendentes & perceptos. Aliter Diss. Vult. lib. 1. Feud. c. 10. n. 56. cum seq.

(d) Distinguo inter Jus utendi fruendi & inter perceptionem fructuum d. l. 12. §. 2. D. de usuf. d. l. 66. in fin. D. de Jur.

Dot. hæc donatione transferri in alium potest, usque dum vivit usufructuarius *dd. ll.* illud nequaquam, invito vel non consentiente proprietario. *d. l. 66. & s. fin. Inst. de usuf.* De GERADA non incommodè dubites num ejus donatio proximæ Cognatæ consensum requirat? Ita omnino sentit Zobel. ne quærelæ inofficiosa donationis movendæ cognatæ præbeat occasio *in add. ad art. 23. Sandrecht/ lib. 1. Diss. Const. Elect. 14. part. 2.* & ibi Mollerus à qua & solennitatibus ejus ibi expressis in Electoratu citra nullitatem Donationis non deflectimus. Res expeditorias non reperio eandem solennitatem, ut inter vivos rectè donentur, expetere: acquiescimus igitur opinione Vulgi & argumentum à GERADA ad Expeditorias quod alias magnopere urget Colerus. *proc. exec. part. 1. c. 3. n. 25. in f. in antiq. Moll. ad Const. 23. num. 15. part. 3.* parum hic stringere existimamus, in quemcunque inter vivos Donationis tit. transferantur, facit Colerus *part. 1. Decis. 23. n. 19.* secus est in Donatione mortis caus. vel ultimis voluntatibus argum. ducto *gerada. Const. Elect. 13. part. 2. à feudis cap. 1. de successione feud. 148. & ære alieno ob res expeditorias contracto arg. tex. luculenti in l. si certarum 17. s. Julianus 1. D. de test. Milit. Moll. ad d. const. 23. num. 12. cum seq.*

V I.

Donare omnes possunt (a) nisi qui prohibentur, (b) prohibentur autem quidam Natura, nonnulli casu, alii Lege. (c)

(a.) Donatio est de genere *ἰὼν ἀρετῶν* quia à virtute quæ est Liberalitas proficiscitur *l. 1. D. de Donat. & pertinet in jure nostro ad licita arg. l. 10. D. de Inst. & Jur. & l. 2. D. de Legib. & sunt meræ voluntatis ut omnes alij Actus & Contractus arg. l. 5. C. de Ob. & Act. igitur omnibus in genere permissa, ita quidem ut nec vetetur nec jubeatur, *l. Legis virt. 7. D. de Legib.* nec tamen si naturam & finem donationis propriū spectes, quo differt à reliquis virtutibus moralibus, Jurisconsultis est, in consideratione, ut quibus solūm Iustitia non universalis sed particularis illa quæ suam cuiq; tribuit, curæ cordiq; est. Quare ne facere dicantur *μετὰ φανῆς ἀλλοτρίως**

fit equidem ut & hoc quoq; loco ubi desinunt Ethici
ibi (juxta vulgatum verbum) incipiant Icri, disquirentes princi-
paliter de Effectu donationis, hoc est de Domini translatione &
modis donandi, de Jure introductis ut supra in th. 2. pluribus
fuit monstratum.

(b) Quid! an non frustra videntur prohiberi ea ad quæ
natura aliàs difficiles sumus juxta illud *Johan. Girb. in suis legal.*
Epigrammatis facetissimi ex l. 7. §. 1. D. h. t.

*Nostri in jure docent, doctores fortiter omnes
Perdere donare est, hinc ego perdo nihil.*

Aut numquid Leges prohibent Liberalitatem exercere? absit:
non enim Donationes fieri vetant, sed aut modum statuunt aut fa-
cilitati imprudentium suppetias eunt, aut aliena captantibus lu-
criperis frenum injiciunt: Quemadmodum enim non omnes ido-
nei sunt ad ineundos alios Actus & negotia Civilia: ita reperiu-
tur in ordine donare volentium, qui variis de causis in suum ipsi-
us favorem ab hoc alienandi modo repelluntur, ij cum primis
quibus suarum rerum administratio non est commissa, *d. l. 7. in
pr. h. t. ne sua re malè utantur, §. 2. Inst. De his qui sui vel alie. jur.*

(c) De quorum triplici classe in sequentibus. Unde patet, ut
quicumque non est prohibitus, ex alterutra harum causarum is ne-
quaquã à Liberalitatis studio impediatur l. ab. ea D. de probat. ita
ut unius inclusio sit hoc quoque loco alterius exclusio, *t. t. Inst. qui
& a quibus: ex caus. & in pr. Inst. de his qui sui vel alien. Jur. l. 8. D. de
accus. l. 7. C. de Relig. l. sancimus 27. C. de testam.*

VII.

Natura prohibentur quos intellectus per æ-
tatem fugit & voluntas, ceu sunt, Infans (a) in-
fantia proximo Pupillus (b) & senes delirantes (c)

(a) §. Pupillus 9. *Inst. de inn. stipul.* quia non potest consentire
suo ipsius negotio & ne quidem autore tutore, ut cujus autoritate
is duntaxat juvatur qui dari potest. *l. in negotiis 5. D. de R. I.* id est qui
supra 7. ætatis annum est, *l. 1. §. 2. in fin. de adm. tut.* Visum enim

est Juris autoribus certum aliquod tempus infantiae, sicut & pu-
bertatis praescribere, cavillationum vitandarum causa. *Duar. ad l.*
1. D. de V. O. adeo quidem ut ne possit infans stipulari *d. l. 1. in pr.*
quamvis ejus nullum sit periculum *in pr. Inst. de aut. tut. & ne qui-*
dem per servum *Don. ad l. 1. in. 12. Dissent. per d. l. 1. in pr. D. de V. O. l. 2.*
& l. 6. D. rem pupill. salv. vid. Cujac. in d. l. 1. in pr. multo igitur mi-
nus donare, *argum. l. non debet D. de R. I.* Obstat quod possit per
Procuratorem possessionem apprehendere, *l. 35. §. 1. D. de acq. poss.*
nec non res sibi donatas accipere, *l. 3. C. ibid. qua de re inf. th. 10.*
& tutorum infantis nomine iudici. suscipere *l. 1. §. 2. D. de aut.*
tut. Quid ni igitur Donare? Magna est ratio diversitatis & quidem
tanta, quanta est inter damnum & commodum infantis *d. l. 32. §. 1.*
juncto prin. Inst. de aut. tut. & l. ult. D. de Jur. & Fact. igno. l. 4. D. de
Divor. l. 1. C. de fals. mon. unde etiam infantes semper dicuntur in-
viti quoties de suo commodo periclitantur, *l. 5. D. de serv. urb. praed.*

(b) *d. §. Pupillus 9. Inst. de Inut. stipul.* qui licet in hoc supe-
rent infantem, quod sibi valeant alium obligare, citra tutoris as-
sensum, *d. prin. Inst. de aut. tut. l. 43. D. de Ob. & Act. l. 29. D. de Cond.*
ind. Secus tamen est si hoc vergat in detrimentum ipsius, cujusmodi
est Donatio, ne quidem tutore autore.

(c) Licet hac disputatione ob seniles mores non admo-
dum opus esse videatur, reperiuntur tamen nonnulli Megadori ut
est apud Plaut. qui recte in ruborem dant Euclyones illos Cumini-
secas, & unguium praesegmina in usum nescio quem reservantes.
Intelligimus autem hoc loco illos, non quibus senectus est ho-
nori, quaeque liberat a voluptatibus impudentissimis, & sapi-
entiam auget, maturaq; dat consilia. *Archid. in can. tanta.* De qui-
bus accipiendi sunt hi textus, *in l. & C. h. t. & l. 3. C. quites. fac. poss.*
Sed in quibus iudicium cum humido radicali pedetentim deficit,
& exarescit, ita ut rebus suis ob mentis infirmitatem superesse am-
plius non possint, *Pet. Greg. in Synt. lib. 15. c. 28. n. 26. per l. 122. D.*
de Leg. 1. & Can. desolatis Dist. 1. unde *Archid. d. loco,* Senes nuncu-
pato vult quasi se nescientes, sive a sensus diminutione, quibus
cum recte curatores dantur, *argum. l. 2. D. de Curat. furios. d. l. 122.*
Menoch. de arb. jud. lib. 2. cent. 1. caus. 60. sequitur eos alienare quic-
quam & Donare non posse; imò nec se firmiter Obligare impri-
mis

mis cum deprehenduntur à callidis & vaftris hominibus circum-
scripti, per ea quæ *Eman. Suar. verb. senex n. 26. post Vivium lib. 1.*
opinio. 206. tradit. Mutos verò, surdos & Cæcos dummodo
animi sui sensa cum iudicio edere valeant nequaquam his adjun-
gimus, *l. 33. §. 2. D. h. t. Casu an natura tales sint perinde est.*
Giph. in d. l. 33. §. 2.

VIII.

Casu ad Donandum inhabiles fiunt Furiosi

(a) Mente capti (b) Ebrij. (c)

(a) *l. 22. §. 7. D. sol. mat.* quoties scilicet in furore donant
non quoties in intervallo furoris. Illorum enim nulla voluntas
est, *l. 40. D. de R. I. l. 5. D. eod. nec sensum habent d. l. 22. §. 7. nec*
sui sunt l. Fulcinius §. planè D. ex quibus caus. in poss. eatur. Non Ob-
stat *l. 8. D. de his qui sui vel alien. & c.* Furiosus enim licet habeat vo-
luntatem in habitu, non tamen habet in actu, *Innoc. c. 1. extra de*
Bapt. nec l. 46. D. de Obl. & Act. l. 29. D. Com. div. ibi. n. obligatur
furiosus ex re tanquam re consensu. arg. §. 3. Inst. De Obl. que quasi
ex Cont. Nec Juramento obligatur *Bart. in l. qui habet D. d. tur.*
nec etiam Obstat quod ob atrocissimum delictum puniri possit
propter exemplum *Geil. lib. 2. Observ. 110. n. 22.* argumentum enim;
Geillij à bruto ad hominem tutum satis non est & parum stringit.
Quid de eo qui fingit furorem? idem quod de sano, at quomodo
sit investigandus furor fictus pulchre notat *Johan. Ferrar. Mont. ad*
d. l. quoties nihil 201. D. de R. I. Furioso an æquiparandus sit
amoris œstro percitus, est quo de dubites. Sane si brutorum impe-
tum cum in venerem rapiuntur consideres & Historias tam sacras
quam Prophanas evolvas, deprehendes oppidò, qui efflictim suas
deperiunt amafias, non sine mentis alienatione exstitisse unde
hanc animi perturbationem, *Just. in Nov. 74. c. 4. in pr.* his verbis
describit, nihil esse furore amoris vehementius, ubi vide *Gotof.*
& notum est illud *Virg.*

Ut vidi, ut peri, ut me malus abstulit error.

Et illud *Plaut. in Trucul. act. 1. Scen. 1.*

Bis perit amator ab re atq; animo simul.

Si raras noctes ducit, ab animo perit.

Item.

Item in Trinum act. 3. Scen. 2.

Insanum est ad hospitium diverti ad Cupidinem.

Sicut igitur quod calore iracundiæ fit vel dicitur non prius ratum est quam si perseverantia apparuerit iudicium animi fuisse, l. quicquid 48. D. de R. I. l. 9. D. de Divort. juncta lege 29. §. 1. D. de probat. l. 1. §. 5. D. ad SC. Turp. Ita multò magis irrita erit Donatio ejus qui ex amoris æstu magis quam firmo animi iudicio (qui prorsus in amantibus exulat & juxta Plaur.

Ubi est ibi non est, & ubi non est ibi est.)

ad largiendum incenditur. Firmant dicta & textus in l. perspiciendum 11. §. 2. D. de pæn. verb. impetu l. 14. §. 3. D. quod metus causæ. verb. per ignorantiam : paria insuper sunt non donare posse & non dispositum esse ad donandum, arg. l. 6. D. qui sat. cog. l. 1. §. 2. vers. & quidem D. quod cuius. uni vers. l. 1. §. final. D. de magist. Conven. l. 11. D. de injust. rupto, &c. Non obstat textus in l. Affectionis 5. & l. 31. in pr. D. de Don. nec quicquam in contrarium efficit l. 2. C. eod. loquuntur enim de sedatæ mentis donatoribus. Quid de IRATIS? res plana est, ex jam citatis juribus, quibus omninò addatur Philip. Melancht. in lib. de anima rub. de potent. appet. huc etiam elegans est textus in l. quod si non D. de R. D. & l. si filiam 19. D. de in off. test. Distinguas modò inter iratum cujus cor. nimio motu invalescit, quod inflammat Spiritus, & Sanguinem, ex quo turbantur actiones omnium membrorù, & præcipuè Cerebri: & inter eum qui leviter duntaxat est commotus Phil. d. l. huc pertin. & illud Poetæ:

Ira furor brevis est.

Et Catonis illud qui dicere solebat iratum à furioso tempore duntaxat differre. Quid si Donationi Irati Juramentum accesserit aut amantis? idem statuimus cap. sicut 13. ext. de Jure Jur. non obstat Cap. cum contingat ext. eod. non cap. quamvis de Pact. in 6. nec Auth. Sacramenti C. si advers. venditionem.

(b) l. 23. §. 1. D. h. t. hùc refero omnes quicumq; non, ut furiosi quadam animi rabie, tumultu & clamoribus horridis, desipiunt, arg. l. 14. D. de off. presid. l. 8. D. qui sui vel alien. &c. l. 23. §. si maribus 7. in fin. D. solut. Matrim. sed qui sunt quidem sedatiores & quietiores, veruntamen ob animi morbum & infirmitatem rebus suis æque ac rabiosi illi, superesse non possint, l. 25. C. de nupt. argum.

argum. §. 4. Inst. de Curat. sive dicuntur Fatui l. 2. D. de Postul. sive Melancholici, l. 2. D. de Edilit. Edict. sive Phanatici, l. 1. §. 9. D. d. r. aut bachtentur d. l. 1. §. 1. vel aliena & ridenda loquantur, responsa reddant, rideant contiuuò, somnient, caput jaccent, gesticulentur, aut alia signa stultitiæ edant d. l. 1. §. 9. 10. & l. 4. §. 1. D. de Edilit. Edict. Et vel Natura tales sint, vel ex accidente, ex d. l. 4. §. 1. intervalla, nec ne habeant, d. l. 14. d. l. 22. §. 7. non distinguo, dum tamen si tempore intermittentis suæ fatuitatis donent, non minus quam furiosorum, dum sapiunt, donationes ratæ sint, arg. l. Furiosorum 9. C. qui test. fac. poss. l. cum alijs vers. nos itaq; C. de Curat. Furios. l. qui testamento 20. §. nefuriosus 4. D. qui testam. fac. poss. Ceterum qui stultorum nomine alias in jure nostro veniunt oppositi Prudentibus, errantibus, aut peritis, ad præsentem quæstionem non pertinent: his enim non animi morbus miserabilis, sed temeritas & imperitia culpabilis exprobratur, l. pen. §. fin. vers. quod si D. de Jur. & fact. igno. l. 4. D. quod vi aut clam.

(c) Vocem ebrietatis cum effectu accipimus, arg. l. 1. §. 1. vers. hæc autem D. quod quisque jur. l. 1. §. 4. D. de incend. rui. & c. ut quæ temulentos afficit quorum nec pes nec manus suam faciunt officium, arg. l. unic. in verb. temulentia C. si quis Imper. maled. juncti l. 11. §. 2. D. de pæn. l. 12. in pr. D. de cura. furios. quique nesciunt quid loquuntur, can. sanè 15. quæst. 1. unde quod efficit sanguinis ebullitio citra cor in iratis, l. 48. D. de R. I. hoc operatur vinum in Ebriis, arg. l. 11. §. 2. verb. impetu D. de pæn. huc faciunt quæ paulo ante ad iratos & amantes dedimus. An autem & qualis Ebrietas delicta extenuet doctissime nuper enucleavit Dn. Fridr. Pruckman in consilior. vol. 2. cons. 15. num. 88. usq; ad n. 107.

IX.

Lege donare vetantur imprimis prodigi, (a) Servi, (b) Minores, (c) filius familias, (d) Conjuges, (e) deportati. (f)

(a) l. 28. §. 2. D. de pact. l. 1. D. de Curat. fur. l. 6. D. de V. O. ibi verb. tradere, juncto §. furiosi 3. Inst. D. Curat. §. item Prodigus Inst. quibus non est permis. fac. test. Quid si Jura mentum accedat? Affirmanti-

mantibus ad stipulamur juxta, cap. cum contingat ext. de Jure Jur. e. quamvis de Pact. in. 6. non enim homini duntaxat juramus sed DEO, quod diligenter inculcat Panorm. in prin. ad d. c. cum contingat n. 11. cum seq. Faciunt quæ accuratè in simili disputat. Emericus à Rosbach in calce Suar. diff. Jur. Civ. & Cano. quest. Utrum Juramentum vi metuve, &c. vide Fach. lib. 2. cont. c. 64. ubi dissentientes. Intelligimus autem hoc locœum quem describit Prætor in sua formula ex legibus 12. tab. à nequitia. Paulus lib. 3. sent. recept. tit. 4. qui Aristot. est ἀπόλας & ἀνεργής id est in continens prorsus, vaffer, & quasi ex dolis & nequitia confusus, non qui est ἡλιθίος ἄπλοῦς & λήθης & ex mera simplicitate & mentis imbecillitate donat, quod & Panorm. d. n. 11. non obscure innuit, quando ait, se intelligere Prodigum consensus, id est Judicij capacem.

(b) l. 28. §. 2. D. de Pact. l. 52. §. si servus D. de furt. & totum servi peculium Domini est, l. 4. in pr. D. de pecul. licet Servo liberam administrationem concesserit dd. ll. & l. 7. in pr. D. de Donat. nisi nominatim adjecerit se ei concedere ut donare quoque possit, d. l. 7. §. 2. De statu liberis idem Judicium t. t. D. de stat. lib. imprimis l. statu liberi 29. in pr. D. eod. prærogativam illis ex constit. Divi Pii relinquentes, solum insustinendis, pænis l. 9. §. fin. D. de par. Duar. ad tit. si ex noxali caussa D. Hotton. 2. Resp. amicabilium c. 37. Dissent. Cujac. lib. 2. Obs. 37. cap. manum admovens textui in d. l. 29. in pr. Robertus lib. 2. animadvers. c. 6. Sed nec Adscriptitiis tribuimus donandi facultatem, l. 18. l. 21. 22. l. fin. C. de agric. & cens. lib. 11. junctâ l. 24. C. d. Episc. audiend. l. 2. in quibus caus. Colo. & Cens. d. lib. 11.

(c) De Rupillis res plana est, nihil enim quicquam absque tutoris autoritate donare queunt l. 11. D. de acq. rer. dom. in prin. Inst. de aut. tut. §. final. Inst. quibus aliena licet vel. est. De Puberibus affero vulgarem Dd. distinctionem utrum Curatorem habeant nec ne, ut si nullus jius sit curator (quem inviti non recipiunt præterquam in litem §. item inviti 2. Inst. D. Curat.) Donatio ipsis permittatur, imprimis rerum mobilium. Si verò Curatori subsint ne quidem mobilium donatio subsistere potest, arg. l. 20. D. de rit. nupt. nec stipulatio quicquam efficit, arg. l. 3. §. 10. De de Donat. int. vir & uxo. Quod si sub Juramenti nexu donaverint utroque casu.

casu donatio conualescit per sæpius citata cap. cum contin-
gat, &c. quamvis.

(d) Adhibendum est hic distinctionis temperamentum ex
peculi diversitate, nam in Castrensi & quasi Castrensi, moderator
est & arbiter pro suo lubitu, filius *f. l. 7. fin. §. h. t. l. 3. C. de Castr. pecul.*
Cujus juris sunt, & res à principe illi Donatæ, *l. 7. C. de bon. qua lib.*
nec non eæ, in quib9 Patri ademptus est ususfr. *Nov. 117. c. 1. vid. Ant.*
Fab. decad. 43. err. 6. cum seq. In Profectitio v. & Adventitio reli-
quos, quia salvum est jus patri, in præjudicium ejus frustra donat,
ut ut ipsi liberam administrationem concesserit, *l. 1. in pr. D. h. t. l.*
28. §. 2. D. de Pact. l. 1. §. 1. quæ res pign. nisi fortè permisso patris, aut
justa ratione motus donet, *d. l. 7. §. 1. & 2. D. h. t.*

(e) Quod est de Regula, *l. 1. & t. t. C. & D. de donat. int. vir. &*
uxo. & nullius est momenti Donatio, *l. 3. §. 10. D. h. t.* per evidentem
rationes *in d. l. 1. 2. 3. l. 31. §. 7. h. t.* Perdit officium suum. 1. Si donans
non fiat pauperior nec accipiēs locupletior, *l. 5. §. concessa. 8. 9. 10. 15.*
16. 18. D. d. t. l. 8. C. cod. l. 21. C. eod. 2. Si donetur viro dignitatis confe-
quendæ causa, *l. 40. 41. 42. 3.* Si ob necessitatem, *l. 43. l. 21. D. eod. 4.*
Si uxori ob ungenta, *d. l. 7. §. 1. eod. 5.* Si donandi causa Maritus ju-
ri suo renunciaret in favorem uxoris, *d. l. 5. §. 13. 16. D. h. t. 6.* Si sit Re-
muneratoria non propter officium, aut aliam qualitatem puta,
Nobilitatis vel juventutis, *Julius Clarus §. Donatio quæst. 9.*
num. 5. sed propter donationem mutuam *leg. septima §. si vir &*
uxor D. d. t. Nec obstat l. 32. §. qui ait 8. D. d. t. ita tamen ut donatio
fiat ad Sacoma & æquivalens, *d. §. 2.* Quod admittitur & in Gera-
da de *Jur. Saxo. Nov. Const. Elect. 13. part. 2. & ibi Daniel Möll.*
Sciendum tamen Donationes conjugum quantumvis prohibitas
confirmari vel juramento *c. cum contingat extr. de jurejurando vel*
Morte donantis, l. 24. in fin. l. 25. C. de donat. inter vir. & uxor. cujus
& vestigiæ apparent *in l. 2. per tot. & passim d. t.* Hinc cum Anto-
nio Fabro firmiter concludimus dubium non esse, quo min9 dona-
tiones mortis causa inter conjuges locum habeant, *Dec. err. 46. err.*
1. Didac. Covarr. per rationes à Fabro d. loco adductas & refutatas.

(f) Quandocunque hoc fit in fraudem Fisci, *l. deportatus*
is in pr. D. de interd. & relig. l. 6. & argum. l. 9. D. de bon. damnat. De
hæreticis quid tenendum? Si tali sint inquinati hæresi ob quam
bona illorum illis auferantur, idem statuimus, quod de depor-
tatis

etatis ceu sunt Manichæi & Donatistæ l. 4. §. 1. & l. ult. C. de Hæret. & Manich. quid si sint seditiosi & Blasphemi? pœna esto seditionis & Blasphemix.

X.

Donari potest omnibus, (a) Excepto Invito, (b) Infante, (c) Furioso, (d) Filio famà Patre, (e) Hæretico, (f) In Metallum damnato, (g) Moderatore provinciæ, (h)

(a) Sicut enim nullum periculum est stipularier (ut illud Plauti hûc accomodem) ita nemo non libenter à donante accipit arg. l. 1. §. proinde s. D. de ext. ord. cognit.

(b) l. 65. D. de R. I. 19. §. 2. D. h. t. cum natura enim beneficii pugnat, ut invito obtrudatur Giph. ad d. l. 65. lib. 1. De R. c. s. nisi vergat in favorem tertiû, in princ. Inst. quib. mod. toll. ob. nec Obstat l. 1. in pr. & §. 1. D. de liber. caus. l. 6. D. in fin. de appell. Reipublicæ enim inter est ne innocentes in servitutem aut supplicium rapiantur l. 19. D. de pœn. l. 5. ff. eod. fac. §. fin. Inst. de his qui cui vel alien.

(c) Rectè, si definitionem supra traditam & rigorem juris spectes, cessat enim in infante voluntas accipiendi, per l. 1. §. 3. D. de acqui. poss. quæ quia nulla est l. 17. D. ad Leg. Corn. de Sicar. l. 209. D. de v. f. l. 5. D. de R. I. suppleri per alium nullatenus potest d. l. 5. iuncta l. 70. D. de v. o. idemq; est quod infanti dederis, ac si dormienti in manum aliquid ponas, d. l. 1. §. 3. D. de acquir. poss. Hunc rigorem primo mitigavit Ictorum interpretatio ut tutore autore Infans accipere possit, l. 32. §. 1. D. de acquir. poss. Deinde ut absq; interventu autoritatis solus infans possit rem donatam accipere. l. 3. C. de acqui. poss. D. Cujac. ad d. l. 3. C. in Com. post. & in d. l. 1. §. 3. in Com. post. ad D. Giph. ad d. l. 26. C. h. t. Donel. lib. 2. com. caus. 11. & recentiores quàm plurimi d. l. 3. & d. l. 32. §. 1. perperam interpretantes.

(d) Eadem ferè huc quadrant quæ de Infante sunt allata propter stricti juris rationem dd. ll. iuncta l. 40. D. de R. I. Gædd. de Cont. stipul. c. 7. n. 101, in antiq. quæ tamen itidem in favorem miserandam

serandorum furiosorum sunt correcta, ita ut furiosus per solum
Curatorem acquirere possit, in *d. l. ult. §. tali C. de Curat. Furis.* non
etiam ipse furiosus Consensu Curatoris, eatenus enim differt ab
infante per *d. l. 32. §. 1. & d. l. 3. C. de acquir. poss.* rationem diffe-
rentiæ explicat *Giph. d. l. idem teneto de reliquis mente captis.*
Cædd. d. l. 10.

(e) *l. 11. l. 17. h. t. l. 25. in pr. C. de Donat. int. vir. & uxo.* ratio
exstat in *d. l. 17. in fin.* Excipimus 1. Dotem quæ à patris bonis
abscedere dicitur in *l. ult. D. de dot. collat. inf. junct. l. 30. C. de
jur. dot.* 2. Data propter militiam *l. 4. C. famil. hærcis.* quò non
ineptè referas Donationem studiorum causa factam per *l. 3. §. sed
si in Causa D. h. t. l. advocati C. de advocat. div. jud. Iason. ad l. 1. n. 23.
D. solut. mat. Clarus in §. Donatio. quest. 8. ubi vide Diss. 3.* Usum
fructum in bonis adventitiis filii famil. donatum *l. cum oportet
& §. sin autem res. verb. sed quasi diuturna C. de bon. quæ lib. quibus
addunt* 4. Donationem Remuneratoriam *Glos. & Dd. in l. un-
decima C. h. t. Trent. de Donat. thes. 3. lit. e. ubi videantur plures tex-
tus & Dd. à quibus tamen cum Giph. ad d. l. 11. Obr. Diss. 5. de Donat.
thes. 160. dissentimus.* Et hæ donationes ipso jure sunt validæ. *d. d.
H. invalidæ reliquæ confirmantur ex post facto.* 1. Emanci-
patione filii *l. 31. §. 2. D. h. t. junct. l. ult. C. de Emancip. ubi pulchre
Cujac. in Com. post. ad Cod. 2. Morte patris d. l. 25. C. de donat. int.
vir. & uxor.* Sed an sola morte & tacitè, an expressa simul pa-
tris voluntate? sufficit perseverasse patrem in voluntate, nec aperte
eam mutasse *d. l. 25. & l. 2. C. de inoff. donat. d. l. 18. C. famil. hærcis
Nov. 126. c. 1. in fin. nec. distingvo inter jus vetus & Iustinia-
neum. Paul. lib. 5. sent. c. 11. §. pater. Ant. Fab. dec. 40. err. 1. Diss.
Giph. in d. l. 11. n. 13. & Cujac. ad Paul. d. loc.* 3. Iuramento adjecto
confirmatur *c. cum contingat. ext. de jure jurand.* De Iure Saxonico
Donatio patris in filio facta indistinctè valet, licet sit in eius po-
testate, *Addit. ad Glos. art. 10. Sandrecht. lib. 1. quam rectè Colerus
de mobilib. accipit Decis. 13. n. 3. part. 1. (f) l. 12. C. de contr. (g) l. 3. D.
de his quæ pro non script. habent (h) l. 1. §. 2. C. de cont. judi. ubi ex-
cipiuntur res, quæ ad alimoniam & vestes pertinent, An & un-
guenta? sic statuendum videtur per *d. l. 7. §. 1. D. de donat. int. vir.
& uxor.**

XI.

Donatio quatenus majoris vel minoris est
quantitatis, (a) eatenus insinuationem apud acta
(b) vel non requirit.

(a) Olim quæ trecentos solidos excurrerat non nisi actis
insinuata valebat Donatio l. *sagcimus* 34. in pr. C. h. t. ad pias v.
causas non ultra quingentos solidos permittebatur d. l. 34. §. *alias*
vero 1. C. h. t. Hodiè sine distinctione piæ vel prophanæ causæ,
Donationes majoris summæ, necessario desiderant acta publica
l. *penull.* §. 3. C. h. t. Nov. Leon. 50. sufficit ad ulteriorem summam
sola donatoris scriptura in fine *Diss. Goth.* ad d. l. 36. §. *ceteris. verb.*
quingentos scd sunt hæ Novellæ nullius autoritatis *Cujat. lib. 17.*
Obs. c. 13. Vigil. ad §. sed cum paulatim Inst. de Ord. test. Gotof. in
rub. Novell. Leon. Solidus quo valore hodiè definiendus non
apud omnes constat. Certum est Iustiniani tempore eum cum
aureo unum & idem fuisse l. 12. & l. 24. D. de in jus voc. §.
final. *Inst. de pæn. tem. liti.* Saxonibus est Schilling sive Gilden/
Pfennig art. 54. *Sandrecht lib. 3. & ibi Glos. Ger. n. 6.* quorum
septuaginta duo constituunt libram auri Imperialem, Ein Marck
oder pfund l. *quotiescunq;* 5. C. de suscept. præp. lib. 10. *Gloss. art. 64.*
Sandrecht lib. 3. verb. die Fürsten. Gloss. art. 1. Sandrecht lib. 2. verb.
Schweren/Reisabscheid de Anno 1559. §. Ferner die güldene Mün-
ze, &c. Guid. Pancèr. lib. 1. var. lect. c. 7. in fin. Utrum autem hæc
septuages. secunda pars libræ de auro Rhenano an Ungarico acci-
pienda sit dubitari video. Nos nisi consuetudo loci, vel statutum
aliud svadeat valorem solidi vel aurei in dubio ad Ungaricum hîc
referimus idq; ex liberali Donatoris voluntate plenius interpre-
tanda, arg. l. *in testamentis* 12. D. de R. I. l. 12. §. 2. D. de usu. & ha-
bit. *facit Amad. Inst. in tract. de syndicat. n. 172. Colerus dec. 161. n.*
55. part. 1. Dissentit Trent. cum ibi allegatis disp. de Donat. thes. 6. lit. b.
Quid autem intersit inter libram auri artificum & aurificum vi-
deatur *Molin. in fin. seu tract. de usur.* Quid item differat aurum
purum *Edtig Gold* ab ungarico, & cur *Edtig* dicatur aurum purissi-
mum, in mandatis pœnalibus & privilegiis Imperatorum, vide-
tur in-

est
sta
tis
as v.
lias
isæ,
lica
am
erb.
17.
in
on
am
s.
en/
im
ref
54.
b.
in-
ee
ci-
m
ic
e-
a-
2.
n.
-
a
-
-
-

tur intelligi posse ex Modest. Pisto. conf. 13. n. 36. vol. 1. ubi addit non pertinere ad Ictos de Libris auri vel argenti disputare. Remittendi igitur qui plura volunt ad Monetarios & VVaradinos.

(b) l. 32. d. l. 36. §. 3. h. t. §. 2. Inst. h. t. licet ad Pias causas donatum fuerit l. 36. §. 3. & l. 19. C. de Sacro. Sanc. Eccl. Geil. lib. 2. Obs. c. 40. n. 8, Diss. AZO in summa C. h. t. Excipe 1. Donationem ab Imperatore factam d. l. 34. in fin. per C. h. t. Quæri hoc loco non incommode potest, num Imperator etiam à solennibus testamenti sit solutus? Aff. arg. d. l. 34. in pr. junct. l. 31. D. de Leg. adde l. 3. 4. D. de adopt. junct. Nov. 52. c. 2. Faciunt hinc quæ de Testamento Caroli Magni exstant apud Philipp. in Cron. in vita eius. Non obstat aurea bulla tit. 5. in fin. non l. ex imperfecto 3. C. de test. unà cum §. final. Inst. quib. mod. test. infir. nec moramur Andream Isern. testificari Principi in propria causa non permittentem l. feud. 25. c. 1. §. fin. 2. Donationem Imperatori à subdito d. Nov. 25. c. 2. 3. Pro redemptione captivorum. 4. Magistri militum fortissimis militibus præstitam. 5. ad refectionem ædium incendio consumptarum d. l. 36. in pr. §. & 2. C. h. t. 6. Iuramento confirmatam c. lum contiagat ext. de Iure. Iur. Geil. lib. 2. Obs. 39. ubi vide dissent. idq; genus triginta donationes alias refert Antonius Gubert. lib. 3. Commentarior. de Donat. conclus. 1. numero 28. cum sequentibus Tandem hoc loco quæritur an Insinuatio fieri possit coram quocunque Judice etiam non competente. Affir. Geil. lib. 2. Obs. 23. Diss. Vand. 1. quest. 11. Guid. Pap. Decis. 325. cum quibus & nos facimus. Jus Saxonicum distiuguit inter bona mobilia & Immobilia, nec aliter admittit donationem Immobiliū quam coram competente Judice factam. Glossa lat. Sandrecht/ lib. 1. art. 25. lit b. per dict. art. & art. 30. lib. 2. & Weichbild/ art. 20. & 60. ad evitandam fraudem quæ aliàs facillime incidere potest Giph. ad l. 30. C. h. t.

XII.

Effectus Donationis sunt (a) Dominiij translatio, (b) rei donatæ sed nondum traditæ vindicatio, (c) & actio ex stipulatu, (d)

(a) Nam finem Ethici principaliter considerant ut dictum est sub th. 6. lit. a. cujus meminit Jurisconsultus in l. 1. D. h. t. & c. grandi de.

de supp. neglig. pralat. in 6. ubi ad excellentiam pertinere dicitur;
alijs in necessitatibus liberaliter providere, *vid. Pet. Greg. lib. 28.*
synt. cap. 15. num. 1. (b) Vid. textus supr. citatos 18. th. 1. lit. b. inf. fin.
(c) Jure Justiniano l. 35. §. *sed siquidem vers. fin. verò C. h. t.*
§. *alia Inst. cod. ex quibus meridiana luce clarius patet Justinianum*
ex promissione rei donatæ & acceptæ nolle obligationem, sed do-
minium transferre. Calculum huic sententiæ adjiciunt *Conna. lib.*
sing. Disp. c. 12. & Obr. disp. 3. de Donat. th. 54. cum seq. ut promissio
eundem effectum habeat, quem olim mancipatio, omnis generis
alienationibus adhiberi solita, *arg. l. 29. §. 1. D. de stat. lib. §. Item*
per in frag. Caij tit. quibus modis fil. ex her. Imprimis illi antiquissimæ
familiaë, emptioni per æs & Libram, §. *mancipatio 2. Ulp. in frag.*
Inst. tit. de Domin. & acqui. eor. §. 2. ibid. tit. 20. de test. Item quam
olim & etiam num. acquisitio ex lege ut legatorum, §. *lege 15. Ulp.*
in frag. d. t. & §. sed olim fin. Inst. de legat. ita ut regula in l. traditionibus
20. C. de pact. nullo unquam tempore fuerit omni exceptione ma-
ior d. tex. facit & l. 37. in pr. D. ad S. C. Vell. ubi solo verbo restituitur
hereditas, Sic ipso quoq; jure excidimus dominio rerum nostra-
rum, *per Gloss. in Nov. 12. cap. 1. verb. imminere, quam Petrus Re-*
bus. in suo tract. de Feud. ob hoc ipsum mirabilem vocat. Sic Perdu-
elles ipso jure bonis suis privantur, l. fin. C. ad l. Jul. Maj. l. 20. C. de
accusat. in quem igitur translatum est Dominum rei donatæ ad. ll.
eidem non potest non competere rei vindicatio ad possessionem
adipiscendam adversus donatorem, *l. 23. in pr. D. de R. V. Non*
condictio (ne quidem *per Nov. 162. c. 1. ad quam facilis est Respons.*
ex ijs qui tradit eleganter Donellus ad §. appellamus Inst. de act. quia
nulla obligatio *l. 58. in pr. D. de Don. int. vir. & uxor. Nov. 38. in pr.*
vers. deinde post, nulla Obligatio, quia nullum inter Donantem &
donatarium negotium obligatorium, nullus ad obligandum ani-
mus, *l. 3. §. 1. D. de Ob. & Act. juncta l. 7. §. 1. D. de Pact. & l. 45. D.*
de pres. verb. videt sup. th. 1. lit. a. nec datur tertium, §. omnium. Inst.
de Act. l. 25. in pr. D. de Obl. & act. Mixtis enim ex Reali & Perso-
nali dudum ex numero actionum exterminavimus *per l. actionis*
37. §. mixtae D. d. t. nihil morantes tex. in §. quaedam actiones 20. Inst.
de Act. Elegant. Cujac. ad d. l. 1. D. fin. reg. in comm. post. Moribus
Galliaë, quæ nuda promissione fit Donatio, non esse receptam, sta-
tuit *Agidius Hort. ad §. persciuntur Inst. h. t.*

Hanc

(d) Hanc merito retinemus quod donatio Promissoria
stipulationis interventu est celebrata, quia sic fert mens utriusq;
& Donantis & Donatarij, quæ semper est intuenda, *d. l. 7. §. 12. D.*
de Pact. Miraberis forte simplicem promissionem hic plus habe-
re roboris quam quæ fit adjuncta stipulatione? mirarer & ipse,
nisi hoc ipsi Imperatori placuisse animadverterem in *d. Nov. 162.*
c. 1. vers. & sanctè d. l. 35. d. §. sed siquidem. C. h. t. nec novum est in
Iure nostro plus operari quandoq; tacitum, quam expressum *l. 77.*
D. de R. I. & expressa nocere, non expressa non nocere, *l. 195. D. eod.*
l. 99. D. de Cond. & Demonstr. sicut è contrario expressa profunt
d. l. 31. D. de V. O. non expressa non profunt, ut est in *§. 2. Inst. de in u.*
til. stip. Videbit autem Donatarius utrum res certa per stipula-
tionem sit donata an incerta. Ut si certa, Conditionem certi in
pr. Inst. quib. mod. re. Cont. Obl. l. 9. in pr. de reb. cred. d. l. 35. C. h. t.
Si incerta Conditionem ex stipuiatu instituat *Pet. Greg. synt. d. l. 28*
c. 15. n. 3. quamvis donator usq; ad saccum & peram contra quam fert
benefic. competentia non possit excuti l. 28. D. de R. I. l. 163, in pr. eod.

XIII.

Cognata Donationi sunt, & quidem effectu-
tenus, Renunciatio Juris sui, Hæreditatis Repu-
diatio, Habitio pro derelicto, Pollicitatio. (a) Pu-
gnat Revocatio. (b)

(a) Ceterum quo ad formam, ab ea quam maximè differunt,
siquidem hi omnes actus sunt *novopægeis*, id est, ut Jurisconsultus
Ulpianus hanc vocem reddit *l. 13. §. 2. D. de Iure jur.* Unimem-
bres: absolvuntur. n. ab uno, vel Renunciantium, vel Repudiantiũ
& c. absq; alterius cujuscunq; adminiculo. De Repudiatione textus
est planus in *l. recusari 95. D. de acqui. hære. Ulpian. in frag. l. 22. §. sin-*
cretion. 75. Huc referas licet & omissionem Legati ex qua alteri
Collegatariorum Ius accrescendi nascitur *l. re Conjunctim. D. de*
leg. 3. l. triplici D. de v. s. §. si eadem 8. Inst. de Legat. De habitatione
pro derelicto est tot tit. *D. pro derelict. in pr. in l. 2. §. 1. D. eod.* de
pollicitatione exstat textus in *l. 3. D. de Pollicitat.* ibi definitur quod
sit solius offerentis promissum. De Renunciatione quæ æque
novopægeis perficitur *trad. VVes. in l. postquam 4. n. 28. C. de Pact.*
Dissent. quotquot eam pactorum censui adscribunt *Giph. Daln. &*
D alii

alii quam plurimi qui tam in genere quam in specie scripserunt de
Renunciat.

(b) Non ex qualibet causa sive poenitentia, poenitet enim non nisi cum alterius partis nulla subsit Captio l. 11. §. ult. D. de In-
terr. Cagn. ad l. 11. D. de R. I. Pet. Heig. part. 2. quest. 4. n. 20. cum seq.
nec quidem ex principis rescripto l. 5. C. de Rev. donat. est enim donatio
ex eorum numero, quæ semel innita vinculum habent necessita-
ris arg. l. 5. C. de Obl. & act. & in l. in Commodata 17. §. sicut autem D.
Commod. In pr. Inst. de Obl. Omni igitur donationi standum, nisi ob
causam in jure expressam revocetur l. ult. D. & t. t. C. de Rev. donat.
Ceu sunt. 1. Ingratitudo d. l. ult. & §. alii autem Inst. h. t. Nov. 22.
c. 35. nihil enim ægrius ferre potest donator quam ingratum bene-
ficiarium, ut maximè ingratitude aliàs sit vitium morale, quam
Civile, & propterea minus puniendum, faciunt quæ Giph. affert ad
l. ult. d. l. sicut nec ex quolibet pacto voluerunt prisca legum la-
tores obligationem produci, ecquis enim finis litium foret, & qui
Magistratus iis sufficerent? qua de re plur. Don. ad l. 10. C. de Pact. n.
21. VVesenb. in parat. D. eod. Sed num quid ex pluribus ingratitude
causis quæ in d. l. ult. expressæ sint revocatio Donationis admittenda?
N. quia dicta l. ult. taxative loquitur, Cujac. in Com. post C. d. t. in pr.
Donell. lib. 14. com. 27. Giph. ad d. l. ult. Dissen. Accurs. & ibidem. Glossa
addens duritiem Donatarij in denegandis alimentis egenti omni-
um bonorum Donatori, quem sequitur ad d. l. ult. Bald. Salic. & alii
quorum fundamenta funditus evertit Donel. d. loco. Vsu quid rece-
ptum sit nunc non disputo. Vide Schneid. ad §. sciendum Inst. h. t.
Quærent porrò an facultas revocandi Donationem ex causa in-
gratitudinis transeat ad hæredes Donatoris? N. ex hac d. l. ult.
vers. hæc tamen junctal. 1. l. si solis C. eod. Pet. Gregor. in synt. d. lib.
28. c. 15. n. 8. Sed quid si Donator vivo Donatario tacuerit an ad-
versus hæredes eius revocatoria competat? Negat Baldus ad d. l.
1. & l. his solis C. h. t. Salicetus & alii Per. Grego. synt. lib. 28. c. 15. n. 8.
Affir. Donell. d. lib. 14. c. 30. ubi suo more prolixè & suam opinionem
confirmat, & contraria diluit. Mitior est Negantium opinio
quam nos etiam amplectimur. Quin & revocationi locus est, ex
superioribus causis licet Donata fuerint alienata? Don. d. lib. d. c.
31. Diss. part. in d. l. his solis. C. d. Revo. donat. Donell. ad l. 7. C. eod.
Giph. ibid. n. 11. Diss. Acc. d. l. 7. qui utilem in rem actionem opinatur
compe-

competere. 2. Revocationis causa est supervenientia liberorum, l. si
unquam 8. C. de R. D. quæ licet in puncto juris verius ad patroni
duntaxat donationem in libertum factam restringatur. Acc. ad d.
l. 8. Don. & nov. Giph. ibid. Ant. Fab. 7. Conject. 15. Diss. Cujac.
lib. 20. obs. 5. Decius Consil. 581. num. 3. incipit viso puncto contro-
versie Geil. lib. 2. Observ. num. 5. Nec obstant leges quibus
probare conantur hanc d. l. 8. C. de Revoc. Donat. etiam in puncto
juris generalissimam esse, ita ut de quovis extraneo loquatur, per l.
cum acutissimi 30. in fin. C. de Fideic. l. generaliter 6. §. cum autem 1.
C. de Inst. & subst. l. cum avus 102. D. de Cond. & Demonstr. l. tale pa-
ctum 40. §. pater D. de pact. quia tamen ut Plauti verba huc fle-
ctam, mores & usus fori traxit in potestatem suam non solum a-
lias, sed & hanc quoq; legem; indulgendum illi est, cum eo tamen
ne ad omnes liberos, sed ad Legitimos & naturales simul extenda-
mus. Myn. cent. 5. Obs. 63. n. 5. Renunciatio hujus beneficii facta à
Patre num liberis noceat adeò controversum existimat Geil. lib. 1.
observ. 40. n. 33. ut Cæsaria decisione indigeat; nos interim negabi-
mus cum Cujac. d. obs. 5. Claro in §. Donatio quest. 22. n. 4. sive de Pa-
trono solo, sive de omni extraneo hanc l. accipias Diss. Giph. ad d.
l. 8. n. 22. Quid si liberi nati quidem sint sed vivo donatore decesse-
rint an Donatio in vigore suo permanebit? Negat Don. ad d. l. si
unquam, cuius sententia nobis quoq; arridet, adde Fach. lib. 3. contr.
c. 90. Diss. Gomès. th. 2. var. resol. c. 4. n. 12. Tiraq. d. l. si unquam ver-
bo susceperit n. 161. 3. Si donatio contra pietatem parentis sit fa-
cta l. 1. C. de inoff. Donat. l. 87. §. 3. D. de legat. 2. Bald. Bartol. Si-
char. Cujac. ad d. tit. Rescinditur enim quo ad partem l. si mater.
l. 4. l. 2. §. si tota. C. d. t. Cujac. d. obs. 14. & lib. 20. Obs. 5. Don. ad d. l. si
unquam n. 26. cum seq. Fach. lib. 6. cont. c. 85. Hort. in disput. de quar-
ta legitima Bronch. cent. 3. ass. 73. non in solidum, Diss. Treut. disp. de
donat. the. 7. lit. i. post Ant. Fab. tertio conjecturarum c. 17.

XIV;

Donatio Impropria, ^(a) est actus quo res
sub causa, ^(b) in alterum Donandi animo ^(c)
transfertur.

D 2

(a) Ita

(a) Ita eleganter Ob. definit. Disput. 4. de Donat. §. 6. & l. 1. D. de Donat. rationem nominis dedimus supra the. 3. lit. a.

(b) Accipimus vocabulum causæ generaliter imitatione Icti, Ulpiani in l. 7. §. 1. D. de Pact. pro omni negotio licito, ex quo quis alteri obligari possit l. solent, 15. D. de præscrip. verb. sub fin. quo nomine etiam Contractus differunt à nudo Pacto. d. l. 17. §. 1. cum d. l. 15. Vnde Hottom. lib. seu Diss. de Donat. hanc Donationis speciem negotialem appellat quod placere video & Giph. ad Rub. D. h. t. n. 33. Ceterum quid alias vocabulum causæ in materia fructuum & restitutionis importet ab hoc loco alienum est. Vid. tot. tit. D. de usur. l. 22. l. 35. l. 73. l. 81. & l. ult. §. 1. D. de v. s. ex eo autem nec statim hinc inferas ergo donatio Impropria est Contractus, quo de mox the. seq.

(c) Ut ex animo omnia nostra facta æstimantur, tam Licita, ut Acta, Contractus, Gesta d. l. 7. §. 12. D. de Pact. l. non omnis D. de Reb. cred. l. 3. §. 1. l. 55. D. de Obl. & Act. l. 48. l. 76. D. de Reb. quam Illicita ceu sunt omnis generis delicta §. 7. de Ob. quæ ex delict. nasc. l. verum est 39. l. 46. §. 7. l. 48. §. 2. l. 53. in pr. D. de quest. l. 3. §. 1. D. Dirus D. ad l. Corn. de Sicar. l. perspicendum 11. §. 2. D. de Pan. l. 20. C. de Furt. Ita & in iis factis quæ in donationes improprias degenerant, animus agentium intuendus est d. l. 1. D. h. t. verb. ea mente & c. Qui cum Contrahendi causa non convenient sed donandi, quamvis sub conditione vel quacumq; alia causa t. t. C. de Donat. quæ sub mod. ita ut intentio Donandi plane sit *ἡ ἀρχαία* & vid est, dominans requisitum in hoc negotio: consequens est, magis ad donationes quam Contractus illas esse referendas, Sic licet omnes Contractus, consensum imitentur, semper tamen in illis reperitur, à qua tanquam potiori denominantur sive sit res sive verba, sive Litteræ, sive Consensus, §. 2. Inst. de Obl. & l. 1. D. de Ob. & Act. Peccant autem hi in excessu, qui Donationem conditionalem propriis annumerant cum Curt. Iun. ad l. 1. D. si cert. pet. Iul. Clar. in §. Donat. quest. 2. n. 1. immemores vulgatæ juris regulæ qua dicitur, quod pendet non est pro eo quasi sit in l. 15. l. Damnum 169. D. de R. l. §. si ab hostibus s. quib. mod. jur. pat. pot. sol. l. 22. §. 2. D. de capt. & postli. rev. l. 13. §. 1. D. de Vsufr.

XV. Est

XV.

Est que vel Mortis causa, (a) vel non mortis causa, (b) hæc rursus ob causam vel præteritam, (c) vel futuram, (d) vel ad tempus, (e) vel sub modo, (f) vel Conditione qualibet alia, (g) vel propter nuptias solum. (h)

(a) Definiri potest quod sit actus quo Donator mortis Contemplatione rem aliquam eò animo confert, ut morte secuta Donatarii sit. Dividitur in 3. species l. 2. D. de Donat. mort. caus. in duas l. 31. §. 1. & l. 35. §. 4. eod. qui textus rectè componentur si statuatur duplex huius donationis divisio, ex quibus illa trimembris est conflata. alia à forma quæ vel fit nuda mortis contemplatione, vel ob periculum mortis imminens, vel futurum, §. 1. Inst. de Donat. d. l. 31. §. 2. & d. l. 35. §. 4. & l. 3. 4. 5. D. ead. Alia vero ab Effectu qua res Donata vel traditur ut statim fiat accipientis, vel ut non nisi post mortem eius, l. 29. D. h. t. & d. l. 2. D. eod. Exemplum trimembris Divisionis ex gemina, simile exstat in materia Pactorum l. 5. D. de Pact. considerata in genere quid differat à mortis causa capione eleganter tradit, Giph. in l. l. c. D. h. t. Cujac. in Com. post. C. eod. in pr. in quibus differentiis & nos libenter acquiescimus. Nec tamen requiritur utriusq; partis præsentia, licet in contrarium admodum moveri possit tex. in l. 38. D. h. t. Vid. Giph. ad d. l. 38. n. 14. cum seq. post Hott. ibi allegatum. Dissent. Glossa. & Glossographi de loco non de tempore dictam l. 38. intelligentes, cum quibus facit & Ob. Disp. 4. de Donat. th. 102. cum seq. Sed distinctione adhibita, utrum per traditionem rei an per stipulationem fiat Donatio hanc textuum discrepantiam conciliabimus moti iis quæ D. Frid. Pruck. conf. 1. n. 177. cum seq. doctè adducit. Nudo vero pacto donationem hanc fieri posse negamus quia textus deficit, contra communem, quam cum Doctores allegat Clarius d. §. Donatio. quest. 14. n. 2. nisi ad hodiernam consuetudinem fortasse provocet arg. l. 1. D. de Pact. l. 1. D. de cont. pecun. quod nunc in medio relinquimus. Nec mutatur hæc donatio in simplicem ut maxime verba de non faciendâ revocatione adjecta ei fuerint, l. 13. §. 1. D. h. t. l. 27. D. eod. facit & Novella 87. in

prin. verb. quos utiq; volueris imitatione Contractuum qui per
æque non raro notissimos suos terminos egrediuntur l. Lucius
24. D. de positi. Filiusfam. an donare possit mortis causa quæritur
in l. tam is 25. §. 1. D. h. t. Resp. In Castrensi vel quasi potest libere l. 7.
§. ult. D. h. t. l. 2. D. ad Sen. Conf. Mac. In Profecturio peculio non
nisi consensu Patris d. l. 75. §. 1. In Adventitio, neutro modo per
rationem ex d. l. 25. §. 1. juncta omninò l. ult. in fin. C. h. t. luculenter
admodum & ad miraculum doctè, Ant. Fab. dec. 43. erro. 7. adde
Clar. in §. Donatio quæst. 6. n. 3. Diff. Giph. ad d. l. 25. §. 1. & multi
alii ibidem, quorum meminit Damhut. in rub. de test. part. 3. n. 9.
Quid de Minore? nulli dubitamus curatorem nec ne habeat, cum
testari absq; eo possit §. fin. Inst. qui & quib. ex caus. l. 14. C. qui test. fac.
Bal. & Alex. in l. si curatorem C. de restit. mino. Diff. VVesenb. in parat.
h. t. n. 4. Quod ex eadem ratione statuimus etiam de Muliere de Iu-
re Saxo. And. Rauchbar. par. 1. quæst. 32. per tot ubi refert Diss.
addo Dan. Moll. in Constit. 15. part. 2. n. 70. cum seq. Res aliena licet
rarius, ingreditur tamen in donationem mortis causa l. 16. in pr. l.
33. D. h. t. An & Hæreditas, Vaudo affirmanti accedimus lib. 1.
var. quæst. 40. Diff. Acc. Bart. Cast. & alii ad l. licet inter C. de Pact.
addo Schurph. conf. 69. n. 2. cum seq. Porro desiderat hæc dona-
tio ad sui validitatem §. testes, cuiuscunq; sit quantitatis solidos
500. nec ne attingentis l. ult. C. h. t. Utut olim ex Constit. Con-
stantini opus fuerit Insinuatione l. 25. C. de donat. Gotf. ad d. l. ult. &
Giph. ibid. n. 4. ubi sententiam suam stabilit ex Cod. Theod. tit.
de Donat. lib. 5. Dissen. quo ad Insinuationem Trent. the. ult.
lit. d. Quia autem insinuari actis etiam possit nullum est dubi-
um, ut vicem testium acta suppleant, arg. l. omnium C. de testam.
quod recipit & Jus Sax. constit. Elect. 3. part. 3. & ibi Moll. n. 37.
adde text. in l. non debet D. de R. L. de effectu hujus Donatio. th. ultimo.

(b) In pr. Inst. de donat.

(c) Ceu sunt merita l. hoc jure 19. §. 1. l. 27. l. 34. §. 1. D. de Do-
nat. Hinc Donatio Remuneratoria, quam definit Obr. Disp. 5. de do-
nat. the. 135. ubi vide. Merita qualia esse oporteat & quanta quia
sunt facti, igitur viri boni arbitrio committimus, cujus simul est
dispicere, ne sub colore remunerationis fraus fiat Legi, in perso-
nis ad donandum non idoneis arg. d. l. 27. & d. l. 19. §. 1. Diff. Bald.
int.

in l. nec adjectis 9. D. pro socio Arrius Pinell. ad l. 1. C. de bon. mat. par. 3.
n. 52. Diss. & Obr. d. disp. 10. qui omnino requirit, ut sit ἰσόπποτ & ἡγῆ
ἰσόςαθμ & , id est, adæquata per omnia meritis the. 174. cum seq.
Et propterea irrevocabilis *Cujac. lib. 17. Obs. c. 33. d. l. 27. D. de Donat.*
nec *Obstat lex Mucius 32. D. eod.* ibi enim Jurisconsultus magis de
nuda Hospitij concessione, quam de Donatione habitationis acci-
piendus est, *Secundum Conn. lib. 5. c. 9. n. 6. Diss. Ant. Fab. textui ma-*
num admovens lib. 2. con. c. 19. vide & Decad. 77. err. 8. Aliter Mareus
Lycl. lib. 7. memb. Escl. 8. §. 2. aliter Cujac. in Comm. post ad Pap. in l.
27. & d. lib. 7. cap. 33. Nec insinuationis (cum in ea licitum sit
modum *excedere l. 34. §. 1.)* est indiga, *l. ult. C. de Jur. Dot.* cum nul-
la donatio ob causam insinuationem exposcat. *Dn. Frid. Pruck. com.*
2. n. 69. vol. 1. post multos ibi allegatos. Nec Donator ad Evictionem
est obligatus, quia hoc nuspiam legitur, *Diss. Bart. Alex. & Jason. in*
c. Julianus §. qui feudum D. de V. O. Sed textus ille ad dissentientium
opinionem detortus, vim patitur ut cuilibet ad oculum patet, *vid.*
Gip. ad d. §. 1. in lect. Altorph. n. 8. & 9. Utrum autem simplex an
remuneratoria sit donatio, si plebeus ob accepta beneficia nobilem
remuneretur, questionis est non in elegantis, & quamvis itidem
facti sit, tamen ex vulgari de nobilibus concepta præsumptione
prius affirmabimus, *facit omnino cap. 1. ext. de donat. & Jacob. de Belvis.*
ad tit. qui Feud. dare poss. 1. feud. 11.

(d) Vocabulum causæ hic accipimus magis logicè quam
ex usu juris ut si donem alicui 100. quia servum suum manu-
misit.

(e) V. G. *Dono tibi hanc rem ut post mortem meam ean-*
dem hæredibus meis restituas l. 2. C. de Donat. que sub mod. vel ut post
quinquennium reddas l. 3. C. eod. quod licet contra Jnris Regulas
fiat, ut tempus statuatur modus obligationis aut dominij consti-
tuendi, *tollendivè l. 44. §. placet D. de Ob. Act. l. ult. C. de legat,* tue-
mur tamen ejusmodi pacta & translationes autoritate prætoris,
l. 3. D. de Serv. l. 2. in fin. D. Comm. præda. l. 1. §. final. D. de superfic.
quod postea & Imperatores approbarunt, *d. l. ult. & d. l. 2. 3.*
C. de Donat. que sub modo. Diss. in ratione reddendâ *Giph. ad d. l. 2.*
aliter Connanus lib. 4. Jur. Civ. c. 8.

(f.) *Ut dono tibi fundum ea lege, ut tertio cuidam ex eo*
quotan

quotannis tot modios frumenti prabeas, vel eum exhibeas, l. v. c. de Donat. quæ sub mod. l. ult. C. de resper. De effect. hujus & antecedentium Donandi modorum mox th. ult.

(g) Vox conditionis quod ad præsentem materiam spectat est gemini significatus Generici & magis proprii, prioris est exemplum in l. 1. D. d. Donat. ubi vocabulum conditionis de omni Donatione impropria usurpatum reperitur. Posterioris usus est hoc loco, V. G. Dono tibi fundum, si pater tuus te emancipaverit, l. 5. C. h. t. Notandum tamen vocab. Conditio, Motus, Causa, non raro confundi, ut & in l. 22. C. de Don. ubi dicta condicio pro modo accipitur.

(h) Cernitur hoc rursus in tribus, sponsalitia largitate, in Dote, & Donatione propter nuptias, de singulis agemus parce & carptim. Largitas vel Munus sponsalitium ab arris in hoc differt quod has tantum dat Sponsus non Sponsa, illud verò utrinque datur, quamvis à Sponsa rarius l. 16. C. de Donat. aut nupt. Cujac. in Comm. post in l. unica C. 31. Rect. prov. ita ut dicat Baldus miraculi loco esse si quid mulier donat, in d. l. 16. Diss. Obr. disp. 5. th. 13. Manent autem ejusmodi munera apud Donatarium, licet nuptiæ postmodum dissolvantur quacunque ratione, quoties diversum non placuerit, l. 7. l. 12. C. de Donat. aut nupt. Nuptiis verò non insecutis redduntur ab accipiente, cujus culpa nuptiæ non procedunt, l. cum veterum 15. C. d. t. non redduntur si culpa sit Donantis, d. l. 15. Cujac. d. t. si rect. prov. in Com. post. Quæ lex 15. quod est notandum corrigit legem 1. §. 1. D. de Donat. Quod si tamen osculum Sponsus carpsit, & Sponsa moriatur, ejus quod accepit dimidia duntaxat pars ab hæredibus restituitur, totum verò, si osculum nullum intervenerit, Sponsus an Sponsa decedat, si à Sponso 16. C. d. t. ubi de osculo quædam digna notatu, Gothof. in marg. affert. Quid verò. à se invicem differant Oscula, Basia, & Suavia, vide apud Petrum. Gregor. lib. 8. Synt. c. 8. n. 4. & quæ origo vid. Guid. Pancrol. lib. 1. var. lect. c. 94. Et quod Oscula Gallicis sint officii & Urbanitatis. Italicis verò & Hispanis libidinis tradit Ant. Gubert. Cost. de spons. cap. vel Rub. de Effect. Spons. n. 12. Dotis constitutio ejusque jus prorsus est abnorme quid ut passim Hott. inculcare solet. Interim tamen ab hac materia alienum adeò non est dotis meminisse, si consideramus ejus per traditionem propter nuptias & onera

Matris

Matrimonium verum dominum fieri maritum non juris in dote,
quamdiu constat matrimonium l. 30. §. 3. D. qui sat. cog. quam-
vis id multi multis de causis negent, quos cumulat *Trent. in*
Disp. de jur. Dot. th. 6. lit. c. ubi vide. Dotem autem ad classem jurium
referre velle, nullo juris textu probari potest, aut faciamus eius
rei periculum si placet in Ipso conflictu. Donatio tandem pro-
pter nuptias est Dos viri ut Cujac. eleganter dicit sicut Dos vi-
cissim donatio propter nuptias Mulieris est, unde Contraria Dos
vocetur Græcis *ἀνδρῶν*, qua maritus vel alius eius nomine res
mobiles vel immobiles propter dotem & nuptiarum affectionem
mulieri confert l. si constanti 19. C. de Donat. ant. nupt. Olim admit-
tebatur inæqualitas d. l. 19. hodie per Nov. 183. c. 2. debent sibi in-
vicem in quantitate respondere Dos & Donatio propter nuptias,
ita ut Dote aucta etiam Constante matrimonio augeatur & Do-
natio, ea vero minuta ipsa quoq; minuat, modò quod de au-
ctione dictum est non fiat in fraudem Creditorum *Auth. sed*
eum necesse C. h. t. à qua tamen æqualitate Communis Germaniæ
consuetudo recessit *Geil. lib. 2. Obs. 78. n. 2.* Utrum autem hæc
donatio si excedat 500. solidos insinuanda veniat expeditum sa-
tis non est Distingue inter jus Codic. quod est in d. l. 19. C. de Donat.
ant. nupt. & l. 34. in pr. & §. 1. C. de Donat. Et inter Nov. 119. Nov. 127.
& salva res est, ita quidem ut quia dos non insinuatur, nec opus
insinuatione sit Donationi propter nuptias, ne dispar utriusque
statuatur conditio. *Cujac. ad d. l. 35. in Com. pos. ad C.* Hodie in-
vim Donationis propter Nuptias maritus uxori suæ constituit
Dotalitium in bonis suis immobilibus c. ex parte ext. de for.
comp. & cap. nuper Ext. de Donat. inter vir. & uxo, *Reinh. in Diff.*
juris Saxo. & Civil. part. 6. Diff. 37. dummodo consentiant quo-
rum interest, unà cum magistratu illius loci vel Domino Feudi
d. diff. & d. cap. nuper *Diff. Bald. in l. non solum vers. item in fundo*
D. quibus mod. usus. amitt. *Iason. in l. cum dubitatur C. de Iur.*
Emphy. Iure Saxon. requiritur & traditio die aufflassung Dissenc.
& ibi add. *Zobel. diff. 50. par. 2.* An & æque consensus agnatorum, si
dotalitium modum consuetudine harum regionum receptum
non excedat? *N. cù Daniel Moll. ad Constit. 47. part. 2. n. 11. ibi adde*
diff. Gloss. latina in fin. art. 70. Landrecht lib. 1. & Gloss. lat. art. 21.

E

Land

Sandrecht dist. lib. 1. lit. a. quibus ex locis confirmatur consuetudo consensus agnatorum semper requisiti, quam Consuetudinem Moll. dict. loco citat. Quod si tamen agnatis nulla sit iusta suae dissentionis causa princeps ex officio ratum illud habet, praedictum addit Additionat. ibid. sed & de Jure Saxo exaequat Dotem soll der Mitgaben gleich seyn sunt verba Gloss. Germ. d. art. 20. Sandrecht lib. 1. unde hodie est duplum Coler. decis. 60. n. 7. Daniel. Moll. d. part. 2. d. Const. Elect. 42. n. 12. Porro Dotalitium hoc recte constitutum in terris Saxon. Electoralib. absorbet omnem Dotem nisi aliter placuerit d. Const. 42. ita ut Viduae nullus detur regressus ad repetendam Dotem, cum nulla amplius existet, huius Constit. rigor (uti prima fronte videtur) ex eo mitigationem recipit, quod in singula centena non quincunces usurae sed sextantes a successoribus Feudi viduae quotannis absq; ullo onere persolvantur Dan. Moll. d. Const. n. 12. unde ad plusculos annos superstes vidua non pompose vivens saepe Dotem & Dotalitium lucratur. Quid si certi fundi usumfructum nomine Dotis teneat an ad Collectas & alia plurima praestanda sit obligata Mulier? Ne tuebimur non obstantibus iis quae ex l. 1. §. haecenus & l. 52. D. de usufr. afferri solent & quae notat Zob. part. 2. Diff. 50. n. 7.

XVI.

Mortis causa Donatio ad repetendum parit actionem duplicem, Rei vindicationem, (a) & Conditionem; (b) quam & Donatio ex tempore, sub modo, causa, & conditione, (c) itemque Donatio facta nuptiarum contemplatione. (d)

(a.) Mortis causa remota, vel donatario mortuo, vel etiam voluntate donantis mutata datur Revocatio rei donatae, l. 30. l. 35. §. 3. 4. & l. 13. §. 1. D. de mort. cum Donat. l. 29. D. eod. praesupponimus autem traditionem vel translationem rei in Donatarium, absque animo Domini transferendi, ut directa competat rei vindicatio l. 1. D. de Donat. juncta l. 29. in pr. D. de Donat. mortis causa. Pulchre Ant. Fab. Decad. 44. err. 10. Giph. ad l. 29. D. eod.

(b) Si scilicet translatum sit Dominium d. l. 1. d. l. 29. D. h. r. faciunt & textus in l. 35. §. 3. & l. ult. D. d. l. de mort. caus. donat. l. videat

videamus 38. §. 3. *D. de usur. l. 56. D. de donat. int. vir. & uxor.* Utrâq; autem harum non solum ipsa res Donata *d. l. 19.* petitur, sed simul etiam omnis causa *l. 12. D. de Cond. cau. dat. d. l. videamus. §. 3. junct. ll. 22. l. 37. & l. ult. D. de V. S. l. 30. l. 36. §. 1. D. de Rei vin.* Quin etiam utilis rei vindicatio cum hac conditione concurrat. *d. l. 29. cum d. l. seq. D. h. t. quo refero & l. 1. C. de donat. sub mod. cum Ant. Fab. d. loc. Diss. Cujac. in Com. post. ad d. l. 1. C. d. t. Donell. ad l. 2. C. de Cond. ob caus. Giph. l. 3. C. de donat. quæ sub mod. quibus autoribus in d. l. 1. Casus est specialis. Restat & alia actio ad restituendum personalis, præscriptis verbis, Do, ut des, seu potius reddas. Giph. d. l. 29. hic n. 4.*

(c) Nec hîc comprehendimus remuneratoriam ut quam supra statuimus esse irrevocabilem *th. 15. lit. c.* sed reliquas modificatas *l. 2. 6. 8. D. de Cond. ob caus.* Quod si ad implendum modum vel causam vel conditionem agere velis, est actio præscriptis verbis *l. 28. D. de donat. pulch. Giph. ad l. 1. ad C. de donat. quæ sub mod.* Quid autem de Donatione sentias quam quis fecerit in tempus, quod erit post mortem suam, utrum pro inter vivos habenda, an pro causa mortis? sequimur in hoc *Ant. Fab. decad. 45. erro. 2. ubi dissentientes.*

(d) De Effectu sponsalitiæ largitatis mentio est facta supra *thesi 15. lit. h* quod vero in dotem datum est, eandem distinctionem recipit, quæ exstat in *l. 1. D. de donat.* utrum scilicet ita datum sit, ut statim fiat Mariti, an non nisi nuptiis insecutis, hoc .n. casu datur vindicatio, illo vero condicatio *l. 8. §. si res D. de jur. dot. junct. l. 6. & l. 4. C. de Cond. cau. dat.* De Donatione propter nuptias & Dotalitio idem est judicium, An autem perdatum malè utendo, sicut usus: Dotalitium? Affirm. cum *Moll. part. 4. const. 74. n. 5.* Præscribi autem illi intra annum & diem non petito, nimis rigidum foret, *quamvis Dan. Moll. ita responsum fuisse.*

olim in quodam Collegio testatur, ad *Constit. 44.*

par. 2. n. 17. quod ut & id genus alia nunc suo loco relinquimus.

E I N I S.

... ..

... ..

Handwritten text at the top edge of the page, including "Alphabet" and "10".

01 A 6518

ULB Halle 3
 002 937 514

VD 17 V. 17 ✓

Handwritten text at the bottom edge of the page.

Handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, arranged in a single column. The text is written on aged, yellowed parchment. There are several large, decorated initials in blue and red ink, marking the beginning of new sections or paragraphs. The text is somewhat faded and difficult to decipher due to the age and handwriting style.

Handwritten marginal notes in a smaller script, located on the left side of the page. These notes appear to be commentary or corrections related to the main text.

Handwritten marginal notes in a smaller script, located at the bottom left of the page. These notes are similar in style to the other marginalia.

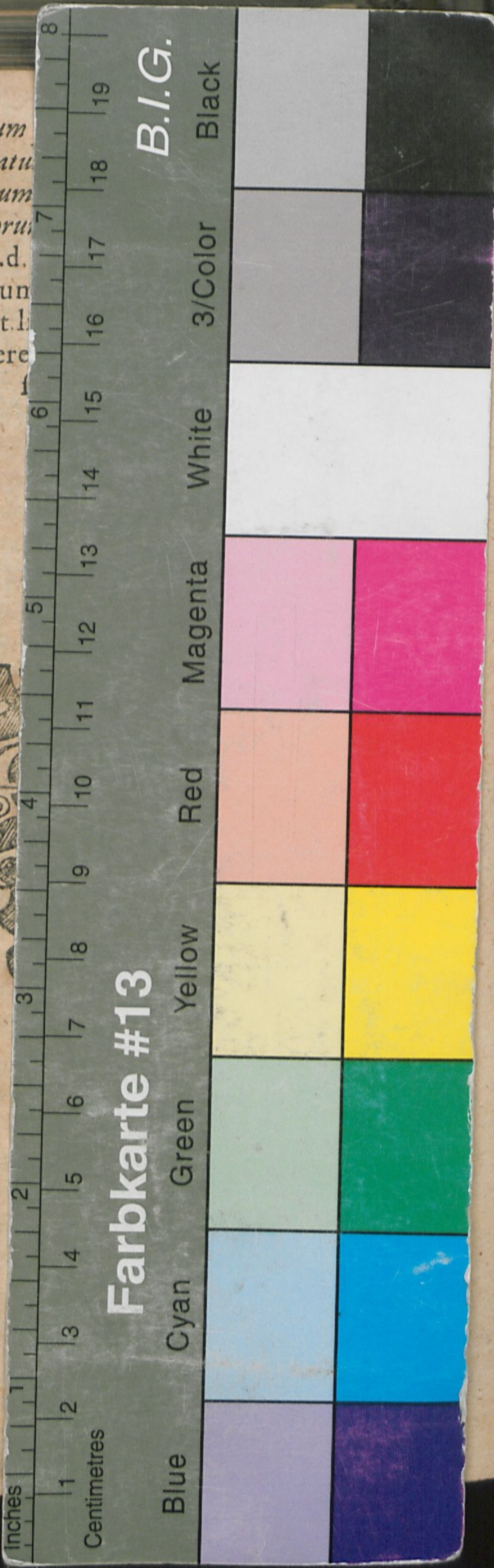
Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

Handwritten marginal note on the right side of the page.

XXXII.
THESES
DE
DONATIONIBUS
TAM IN GE-
NERE QUAM IN SPECIE.

quas
σὺν θεῷ
*Benignà amplissima Facultatis Juridica
Lipsiensis concessione*

Sub Præsidio
Viri Clariss. Excell. & Doctiss.

WILHELMI SCHMUCCII
Philosophiæ & J. U. D. publicè
ventilandas proponit

ANDREAS LINDTHOLTZ
Berol. March.

Ad diem 6. Mart. horis consuetis.
In auditorio Juridicis exer-
citiis destinato.

LIPSIÆ, Typis GROSIANIS.

Excudebat GEORGIUS LIGER Lign. Sil.

ANNO Christi M. DC. XVIII.
*Clariss. et Excell. viro M. Theodoro Sitymanno
F. P. D. Scab. Elect. Lips. assessori factori ac promotori suo*

